

**Základná škola s materskou školou, Ul. Hlavná 200/15, Hôrky, 010 04
Žilina**

**Smernica č.1/2025 k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov
Základnej školy s materskou školou, Ul. Hlavná 200/15, Hôrky,
010 04 Žilina**

Riaditeľka Základnej školy s materskou školou, Ul. Hlavná 200/15 Hôrky, 010 04 Žilina (ďalej len škola) v súlade s ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže podľa čl. 12 ods. 2 písm. f) druhého bodu Organizačného poriadku Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky a v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 2 a 2a zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov a čl. 28 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa:

v y d á v a

túto smernicu k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v škole a školských zariadeniach

Čl. 1 Úvodné ustanovenie

Táto smernica upravuje základné znaky, formy a prejavy šikanovania detí a žiakov (ďalej len „žiak“) v školách a školských zariadeniach (ďalej len „škola“), postupy prevencie a metódy riešenia šikanovania.

Čl. 2 Základné ustanovenia

(1) Na účel tejto smernice sa rozumie

- a) **šikanovaním** v škole obťažovanie¹⁾ formou spravidla opakujúceho sa nežiaduceho správania šikanujúceho voči šikanovanému, ktoré je motivované úmyslom získať nad šikanovaným prevahu, šikanovaného ponížiť alebo získať vynútené mocenské postavenie, v dôsledku ktorého dochádza alebo môže dôjsť k vytváraniu zstrašujúceho, nepriateľského, zahanbujúceho, ponižujúceho, potupujúceho, zneuct'ujúceho, zámerne zraňujúceho alebo urážajúceho prostredia vo forme verbálneho šikanovania, fyzického šikanovania, psychického šikanovania, emocionálneho šikanovania, nebezpečného elektronického obťažovania alebo nebezpečného prenasledovania,

¹⁾ § 2a ods. 4 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon).

-
- b) **priamym šikanovaním** šikanovanie, pri ktorom šikanujúci zameriava svoje konanie priamo na šikanovaného opakujúcim sa úmyselným verbálnym, psychickým, emocionálnym alebo fyzickým násilím, pri ktorom sú spravidla prítomní aj účastníci šikanovania; je spojené s cieľom získať prevahu v kolektíve,
- c) **nepriamym šikanovaním** šikanovanie, pri ktorom šikanujúci používa metódy a nástroje vzťahového násilia a emocionálneho vydierania, najmä v podobe prehliadania, ignorovania, zámerného vyčleňovania šikanovaného z kolektívu, šírenia nepravdivých alebo znevažujúcich informácií, citlivých zvukových záznamov (audiozáznamov), obrazových záznamov (videozáznamov) alebo zvukovo-obrazových (audiovizuálnych) záznamov o šikanovanom alebo manipulovaním názorov a postojov ostatných členov sociálnej skupiny k šikanovanému,
- d) **šikanujúcim** žiak alebo skupina žiakov, ktorí opakovane psychicky alebo fyzicky ubližujú šikanovanému,
- e) **šikanovaným** žiak alebo skupina žiakov, ktorí sú vystavení šikanovaniu,
- f) **účastníkom šikanovania** žiak alebo skupina žiakov, ktorí sú prítomní pri šikanovaní, alebo ktorí majú o šikanovaní vedomosť a nie sú šikanujúcimi ani šikanovanými,
- g) **dôvodom šikanovania** najmä osobitná charakteristika šikanovaného spočívajúca spravidla v jeho zdravotnom znevýhodnení, pohlaví, náboženskom vyznaní alebo viere, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine, sexuálnej orientácii alebo rodovej identite, jazyku, sociálnom, spoločenskom alebo majetkovom postavení jeho rodiny, alebo iná osobná charakteristika spojená spravidla s nosením okuliarov, nadváhou alebo nízkou pohybovou gramotnosťou,
- h) **verbálnym šikanovaním** opakované nadávanie, urážanie, posmievanie sa, dobiedzanie, vyhrážanie sa fyzickým útokom, navádzanie na fyzický útok, prikazovanie šikanovanému vykonať určitý úkon proti jeho vôli, zastrašovanie, vydieranie alebo vylúčenie šikanovaného z kolektívu,
- i) **fyzickým šikanovaním** nežiaduci a nechcený fyzický kontakt pre šikanovaného, pri ktorom šikanujúci šikanovaného opakovane bije, udiera, sáče alebo kope do neho, podráža ho alebo hádže do neho rôzne predmety, skrýva, poškodzuje, privlastňuje si alebo ničí veci šikanovaného,
- j) **psychickým šikanovaním a emocionálnym šikanovaním** ubližovanie negatívnym ovplyvňovaním psychiky, emócií, nálady a duševného rozpoloženia šikanovaného, najmä opakovaným ponížovaním, zosmiešňovaním, zahanbovaním, opovrhovaním, ohováraním v jeho neprítomnosti, rozširovaním nepravdivých informácií alebo urážaním rodinných príslušníkov alebo blízkych osôb,
- k) **elektronickým šikanovaním (ďalej len „kyberšikanovanie“)** verbálne, psychické šikanovanie a emocionálne šikanovanie uskutočňované v kybernetickom priestore bez fyzického kontaktu šikanujúceho a šikanovaného prostriedkami informačnej a komunikačnej technológie, ktoré môže mať aj anonymnú povahu, a pri ktorom šikanujúci dokáže uskutočniť útoky z rôznych miest, pričom šikanovaný sa o napadnutie nemusí okamžite dozvedieť a nemusí byť schopný identifikovať šikanujúceho; zverejnené informácie, fotografie, audiozáznamy a videozáznamy môžu

byť prístupné veľkému počtu osôb a môže byť náročné ich odstrániť z kybernetického priestoru.

(2) Na účel tejto smernice sa za šikanovanie nepovažuje

- a) **jednorazový alebo impulzívny prejav násilia alebo agresie** medzi žiakmi akútnym neovládnutím emócií, ktoré bezprostredne odznievajú,
- b) **prejav násilia alebo agresie** medzi žiakmi mimo školy, ktorý nevyplýva zo vzťahov medzi žiakmi v škole, okrem kyberšikanovania,
- c) **nezhoda** medzi zamestnancom školy a žiakom súvisiaca s výchovnovzdelávacím procesom.

(3) Šikanovanie môže napĺňať skutkovú podstatu trestného činu²⁾, kedy môže byť šikanujúci od veku 14 rokov trestne stíhaný najmä za trestný čin

- a) ublíženia na zdraví,³⁾
- b) obmedzovania osobnej slobody,⁴⁾
- c) lúpeže,⁵⁾
- d) vydierania,⁶⁾
- e) hrubého nátlaku,⁷⁾
- f) nátlaku,⁸⁾
- g) porušovania domovej slobody,⁹⁾
- h) sexuálneho násilia,¹⁰⁾
- i) sexuálneho zneužívania,¹¹⁾
- j) krádeže,¹²⁾
- k) neoprávneného užívania cudzej veci,¹³⁾
- l) poškodzovania cudzej veci,¹⁴⁾
- m) nebezpečného vyhrážania sa,¹⁵⁾

²⁾ § 8 Trestného zákona.

³⁾ § 155 Trestného zákona.

⁴⁾ § 183 Trestného zákona.

⁵⁾ § 188 Trestného zákona.

⁶⁾ § 189 Trestného zákona.

⁷⁾ § 190 a 191 Trestného zákona.

⁸⁾ § 192 Trestného zákona.

⁹⁾ § 194 Trestného zákona.

¹⁰⁾ § 200 Trestného zákona.

¹¹⁾ § 201 až 203 Trestného zákona.

¹²⁾ § 212 Trestného zákona.

¹³⁾ § 215 Trestného zákona.

¹⁴⁾ § 245 a 246 Trestného zákona.

¹⁵⁾ § 360 Trestného zákona.

-
- n) nebezpečného prenasledovania,¹⁶⁾
 - o) výroby detskej pornografie,¹⁷⁾
 - p) rozširovania detskej pornografie,¹⁸⁾

 - q) prechovávanía detskej pornografie a účasti na detskom pornografickom predstavení¹⁹⁾ alebo
 - r) ohovárania.²⁰⁾
- (4) Šikanovanie môže naplňať skutkovú podstatu priestupku proti
- a) občianskemu spolunažívaniu²¹⁾ alebo
 - b) majetku.²²⁾
- (5) Skutočnosť, že šikanujúci nie je trestne zodpovedný z dôvodu nízkeho veku,²³⁾ nie je prekážkou na podanie žaloby vo veci náhrady škody.
- (6) **Zamestnanec školy**, ktorému je známy prípad šikanovania a **neprijme žiadne opatrenie** k prevencii a riešeniu šikanovania, **môže byť trestne stíhaný** najmä za trestný čin
- a) neprekazenia trestného činu,²⁴⁾
 - b) neoznámenia trestného činu²⁵⁾ alebo
 - c) ublíženia na zdraví.²⁶⁾

Čl. 3 Prevencia šikanovania

- (1) Pri **prevencii šikanovania škola dbá** na vytváranie bezpečného prostredia, v ktorom sa vznik šikanovania aktívne obmedzuje.
- (2) Pri **prevencii šikanovania škola primerane pôsobí na žiakov** podľa ich veku a psychickej úrovne a intelektuálnej úrovne s dôrazom na hodnotovú výchovu.²⁷⁾
- (3) **Za prevenciu šikanovania v škole zodpovedá riaditeľ školy.** Riaditeľ školy zabezpečuje činnosti súvisiace s prevenciou šikanovania prostredníctvom činnosti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.
- (4) Prevencia šikanovania sa zabezpečuje najmä

¹⁶⁾) § 360a Trestného zákona.

¹⁷⁾) § 368 Trestného zákona.

¹⁸⁾) § 369 Trestného zákona.

¹⁹⁾) § 370 Trestného zákona.

²⁰⁾) § 373 Trestného zákona.

²¹⁾) § 49 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

²²⁾) § 50 zákona č. 372/1990 Zb.

²³⁾) § 22 Trestného zákona.

²⁴⁾) § 341 Trestného zákona.

²⁵⁾) § 340 Trestného zákona.

²⁶⁾) § 155 až 158 Trestného zákona.

²⁷⁾) Hodnotová výchova v školách, Štátny pedagogický ústav, 2022.

-
- a) **využívaním** takého obsahu výchovy a vzdelávania a takých **metód a foriem výchovy a vzdelávania**, ktoré posilňujú úctu, toleranciu, empatiu a solidaritu žiakov najmä voči sebe navzájom,
 - b) **aktívnym sústavným výchovným pôsobením pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca** vrátane prejavu záujmu o problémy žiaka v škole a mimo nej,
 - c) dlhodobou strategickou činnosťou, realizáciou overených preventívnych programov s doplnením o činnosti neformálneho vzdelávania najmä **prednášky, diskusie, organizovaných školou alebo inými subjektmi a mimoškolskými činnosťami**, ktoré posilňujú v žiakoch úctu, toleranciu, empatiu a solidaritu najmä voči sebe navzájom,
 - d) **spoluprácou s rodičmi alebo inou fyzickou osobou**, ktorá má žiaka zverenieho do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, poručníkom alebo opatrovníkom (ďalej len „zákonný zástupca“), alebo so zástupcom zariadenia, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, výchovné opatrenie, neodkladné opatrenie alebo ochranná výchova, výkon väzby alebo výkon trestu odňatia slobody (ďalej len „zástupca zariadenia“),
 - e) **aktívnym prístupom orgánov školskej samosprávy pri navrhovaní a prerokovaní školského poriadku**, školského vzdelávacieho programu a opatrení školy k prevencii šikanovania,
 - f) **spoluprácou školy so zariadeniami poradenstva a prevencie**, pričom pri prevencii šikanovania zariadeniami poradenstva a prevencie sa informovaný súhlas zákonného zástupcu nevyžaduje.
- (5) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec posudzujú navrhované činnosti podľa odseku 4 písm. a) až e) z hľadiska predchádzania nežiaduceho vplyvu na žiakov v spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie.
- (6) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec priebežne informuje zákonných zástupcov alebo zástupcov zariadenia o opatreniach školy pri prevencii šikanovania najmä na webovom sídle školy, ak ho má zriadené, alebo na triednej schôdzi zákonných zástupcov v škole.
- (7) Riaditeľ školy zodpovedá za systémové aktivity školy pri prevencii šikanovania.**
- Riaditeľ školy v spolupráci s pedagogickou radou a orgánmi školskej samosprávy
- a) rozpracúva opatrenia školy pri prevencii šikanovania v školskom poriadku,
 - b) zabezpečuje dôkladný výkon dozoru v priestoroch, kde k šikanovaniu už došlo alebo by k nemu mohlo dochádzať.
- (8) Riaditeľ školy**
- a) **zabezpečuje** vzdelávanie zamestnancov školy v oblasti prevencie a riešenia šikanovania,
 - b) **zapája** do prevencie šikanovania orgány školskej samosprávy a zriaďovateľa,
 - c) **zverejňuje** kontaktné údaje právnických osôb, ktoré sa zaoberajú prevenciou a riešením šikanovania,

-
- d) **zabezpečuje**, aby v pracovnom poriadku školy bola upravená povinnosť zamestnanca školy bez zbytočného odkladu oznamovať podozrenie zo šikanovania, a prijať zodpovedajúce opatrenia,
 - e) **oboznamuje** zamestnancov školy so spôsobom oznamovania šikanovania a preverovania šikanovania,
 - f) **zabezpečuje** poučenie zamestnancov školy o skutočnosti, že šikanovanie môže napĺňať skutkovú podstatu priestupku alebo skutkovú podstatu trestného činu,
 - g) **zabezpečuje** poučenie zamestnancov školy o skutočnosti, že šikanujúcemu môže byť uložené opatrenie vo výchove²⁸⁾ okrem šikanujúceho, ktorým je dieťa materskej školy, a o skutočnosti, že ak šikanujúci nie je trestne zodpovedný z dôvodu nízkeho veku, nie je to prekážkou na podanie trestného oznámenia a na podanie žaloby vo veci náhrady škody, ktorú šikanujúci spôsobil na majetku alebo vo veci náhrady ujmy, ktorú spôsobil na zdraví,
 - h) **informuje** zamestnancov, žiakov a zákonných zástupcov alebo zástupcov zariadenia o postupe pri zistení šikanovania.

Konkrétne: zodpovednosť školy

1. Škola zodpovedá za žiakov v čase školského vyučovania a školských akcií v súlade so školským zákonom, Dohovorom o právach dieťaťa a podľa pracovného poriadku školy.
2. Za povinnosť uvedenú v predchádzajúcom bode sú zodpovední všetci pedagogickí zamestnanci školy:
 - a) ktorí realizujú vyučovací proces,
 - b) ktorí vykonávajú počas prestávok pedagogický dozor na chodbách,
 - c) ktorí vykonávajú pedagogický dozor počas školských akcií rôzneho druhu (školské výlety, kurzy, exkurzie, kultúrne podujatia, športové podujatia a ďalšie školské akcie),
 - d) ktorí vykonávajú pedagogický dozor počas záujmových krúžkov.
3. Škola zodpovedá aj za škodu, ktorú v čase vyučovania, resp. v dobe vykonávania tzv. prechodného dohľadu spôsobí žiak, pokiaľ ten, kto je povinný vykonávať dohľad nepreukáže, že náležitý dohľad nezanedbal (§ 422 Občianskeho zákonníka).
4. Šikanovanie, resp. jeho náznaky, **nesmie byť** zamestnancami školy **v žiadnej miere akceptované**. Pedagogický zamestnanec musí šikanovanie medzi žiakmi **bez meškania riešiť** a každej jeho obeť poskytnúť okamžitú pomoc. Je povinný ihneď túto skutočnosť oznámiť triednemu učiteľovi agresora a obeť, výchovnému poradcovi, prípadne vedeniu školy.

Konkrétne:

- a) vedenie školy – dohliada na realizáciu celoškolskej stratégie proti šikanovaniu,
- b) výchovná poradkyňa – koordinuje preventívne pôsobenie, eviduje potencionálnych agresorov a obeť, spolupracuje s triednymi učiteľmi, koordinátorom PDZ a CPPPP,
- c) triedny učiteľ – buduje triedny kolektív na báze vzájomnej dôvery medzi ním, žiakmi a rodičmi,
- d) ostatní pedagogickí zamestnanci – aktívne sa podieľajú na nesúhlasnom postoji voči prejaviu šikanovania

²⁸⁾ § 58 ods. 2 a 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- e) *vychovávateľky ŠKD – sledujú správanie detí v čase po vyučovaní a spolupracujú s rodičmi,*
- f) *vedúci záujmových útvarov – sledujú správanie detí v čase po vyučovaní a spolupracujú s rodičmi,*
- g) *žiaci – sledujú správanie v rámci triednych kolektívov a sú oboznámení so spôsobmi boja proti šikanovaniu*
- h) *rodičia – sledujú správanie svojich detí a spolupracujú s učiteľmi,*
- i) *všetci zainteresovaní – spolupracujú s poradnými orgánmi – Polícia, CPPPP, ČŠPPP, UP a pod.*

Čl. 4 Preverovanie podozrenia zo šikanovania

- (1) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec **zostavuje** skupinu zamestnancov školy, ktorá navrhuje a zabezpečuje postup pri riešení šikanovania; jej členmi sú najmä triedny učiteľ, školský psychológ, školský špeciálny pedagóg, výchovný poradca.
- (2) Opatrenia, metódy a postupy pri obmedzovaní šikanovania a nápravy jej dôsledkov sa navrhujú tak, aby zodpovedali vývinovej zrelosti, emocionálnej zrelosti a veku šikanujúceho, šikanovaného a účastníkov šikanovania, vrátane detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
- (3) **Riaditeľ školy** alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri preverovaní incidentu, ktorý zahŕňa podozrenie zo šikanovania bez zbytočného odkladu najmä
 - a) **zabezpečí pomoc a ochranu potencionálnemu šikanovanému,**
 - b) **zabezpečí,** aby v priebehu preverovania nedošlo k ďalšej konfrontácii medzi potencionálnym šikanujúcim a potencionálnym šikanovaným,
 - c) **informuje zákonného zástupcu** alebo **zástupcu zariadenia** potencionálneho šikanujúceho, potencionálneho šikanovaného a potenciálnych účastníkov šikanovania,
 - d) **spíše a zaeviduje záznam o incidente.**
- (4) **Riaditeľ pri incidente** podľa odseku 3 podľa potreby **kontaktuje**
 - a) zariadenie poradenstva a prevencie,
 - b) orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
 - c) okresný úrad, ak ide o podozrenie zo spáchania priestupku, alebo políciu, ak ide o podozrenie zo spáchania trestného činu,
 - d) poskytovateľa záchrannej zdravotnej služby.
- (5) **Riaditeľ školy** alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri preverovaní podozrenia zo šikanovania

-
- a) **zabezpečí** zistenie účastníkov šikanovania a ďalších svedkov a uskutočnenie individuálnych rozhovorov alebo konfrontačných rozhovorov medzi účastníkmi šikanovania alebo medzi svedkami,
 - b) **uchováva** dôkazy o podozrení zo šikanovania v nevyhnutnom rozsahu a počas nevyhnutného času,
 - c) **zabezpečí** pri rozhovoroch podľa písmena a) prítomnosť najmenej dvoch pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov,
 - d) **zabraňuje** zľahčovaniu šikanovania a takému konaniu, ktoré môže viesť k neriešeniu šikanovania, preverovaniu šikanovania pod emocionálnym nátlakom alebo v prítomnosti iných žiakov alebo k zverejňovaniu informácií z preverovania šikanovania.

Čl. 5 Opatrenia na riešenie šikanovania a nápravu jeho dôsledkov

(1) Škola dbá na bezodkladné riešenie šikanovania podľa tejto smernice.

Opatrenia voči agresorov:

(2) Vo vzťahu k šikanujúcemu riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec

- a) **zabezpečí** individuálny rozhovor odborného zamestnanca školského podporného tímu alebo odborného zamestnanca zariadenia poradenstva a prevencie so šikanujúcim za prítomnosti jeho zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia s cieľom objasnenia motivácie, sociálneho a rodinného pozadia správania šikanujúceho a určenia ďalšieho postupu; časti rozhovoru sa môžu konať aj bez prítomnosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia, ak na to dá zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia preukázateľný súhlas,
- b) **navrhne** podľa potreby intervenciu v zariadení poradenstva a prevencie alebo zabezpečí intervenciu prostredníctvom odborného zamestnanca školy, vrátane podporných činností v príslušnej triede a zabezpečí podmienky pre fyzickú a psychickú bezpečnosť žiakov príslušnej triedy,
- c) môže podľa potreby **uložiť opatrenie vo výchove alebo znížiť stupeň klasifikácie správania žiaka;**²⁹⁾ to neplatí, ak ide o dieťa materskej školy.

Opatrenia pre obeť:

(3) Vo vzťahu k šikanovanému riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec

- a) **zabezpečí** podmienky na fyzickú a psychickú bezpečnosť šikanovaného a podľa potreby zabezpečí zdravotné ošetrenie,
- b) **zabezpečí** šikanovanému bezodkladnú psychologickú pomoc a podporu,

²⁹⁾ § 55 ods. 15 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

-
- c) **zabezpečí** šikanovanému podľa potreby, po porade s príslušným odborným zamestnancom, cielenú a systematickú podporu najmä prostredníctvom zariadenia poradenstva a prevencie,
 - d) **spolupracuje** podľa potreby so Štátnou školskou inšpekciou, regionálnym úradom školskej správy alebo s Úradom komisára pre deti. Vo vzťahu k účastníkom šikanovania riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec
 - e) **zabezpečí** účastníkom šikanovania podľa potreby individuálnu podporu a poradenstvo na základe posúdenia školského podporného tímu, školského psychológa alebo psychológa zariadenia poradenstva a prevencie,
 - f) **zabezpečí** skupinovú intervenciu v spolupráci so školským podporným tímom alebo so zariadením poradenstva a prevencie,
 - g) **zabezpečí** skupinové činnosti s cieľom smerovania žiakov k pozitívnym postojom a hodnotám a k rozvíjaniu schopnosti identifikovať sociálnopatologické javy primerane ich veku, najmä v rámci realizácie preventívnych programov, triednických hodín, vyučovania prierezových tém, činností neformálneho vzdelávania.

Čl. 6 Spolupráca so zákonným zástupcom a zástupcom zariadenia

- (1) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri rozhovore so zákonným zástupcom alebo so zástupcom zariadenia šikanovaného, šikanujúceho alebo účastníkov šikanovania vo veci šikanovania dbá na zachovanie dôvernosti informácií.
- (2) O rozhovore podľa odseku 1 vrátane informovania zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia podľa čl. 4 ods. 3 písm. c), vyhotoví riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zápis, z ktorého jedno vyhotovenie poskytne riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zákonnému zástupcovi alebo zástupcovi zariadenia.

Čl. 7 Záverečné ustanovenie

Postupy a dokumenty školy v oblasti prevencie šikanovania, preverovania šikanovania a riešenia šikanovania sa zverejňujú aj vo forme prístupnej pre žiakov so zdravotným postihnutím a v jazykoch národnostných menšín národnostných škôl zaradených do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky.

Čl. 8 Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa smernica č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach.

Čl. 9 Účinnosť

Táto smernica nadobúda účinnosť **1. februára 2025.**

Čl. 10

Všeobecné a záverečné ustanovenia

1. Základným preventívnym opatrením základnej školy je princíp: **„Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách!“**
2. Formy správania a konania nie sú v žiadnom prípade **neškodným humorom a zábavou.**
3. Úlohou vedenia školy, všetkých pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy **je vytvoriť pozitívnu klímu v škole**, aby sa predchádzalo prejavom antisociálneho správania jednotlivcov alebo skupín žiakov.
4. Táto smernica je v súlade s pravidlami správania a konania žiakov vrátane sankcií za ich porušenie zapracovanými v školskom poriadku školy.
5. Vedenie školy zabezpečí vzdelávanie v oblasti prevencie šikanovania najmä triednych učiteľov, koordinátorov prevencie drogových závislostí a sociálno-patologických javov a výchovného poradcu.
6. S touto smernicou oboznámi rodičov, resp. zákonných zástupcov žiaka na rodičovských združeniach jednotlivých tried, prípadne per rollam.
7. Táto smernica bude zverejnená na triednych nástenkách (pre žiakov), v zborovni školy (pre pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy a triednych učiteľov), ako aj na internetovej stránke školy.
8. S touto smernicou boli oboznámení všetci pedagogickí zamestnanci školy per rollam dňa 29. 1. 2025, čo potvrdili svojím podpisom na prezenčnej listine.
10. Smernica nadobúda účinnosť dňom 1. 2. 2025 a platí na dobu neurčitú.

V Hôrkach, dňa 1. 2. 2025

.....
PaedDr. Zdenka Sekerková

Obsah

SMERNICA Č. 1/2025 K PREVENCIÍ A RIEŠENIU ŠIKANOVANIA DETÍ A ŽIAKOV V ŠKOLÁCH A V ŠKOLSKÝCH ZARIADENIACH	1
Čl. 1 Úvodné ustanovenie.....	1
Čl. 2 Základné ustanovenia	1
Čl. 3 Prevencia šikanovania.....	4
Čl. 4 Preverovanie podozrenia zo šikanovania	7
Čl. 5 Opatrenia na riešenie šikanovania a nápravu jeho dôsledkov.....	8
Čl. 6 Spolupráca so zákonným zástupcom a zástupcom zariadenia.....	9
Čl. 7 Záverečné ustanovenie	9
Čl. 8 Zrušovacie ustanovenie.....	9
Čl. 9 Účinnosť	10
OBSAH.....	11

~~~~~
Príloha č.1 Šikana dotazník

Slovo šikanovanie -zlomyselné obťažovanie, týranie, prenasledovanie. Ku šikanovaniu medzi žiakmi dochádza v ústraní /v šatni, na WC/, kde nechodí pedagóg poverený dozorom, kde je prítomná len obeť a agresor alebo skupina agresorov. Často sa však týranie spolužiaka odohráva v triede medzi ostatnými spolužiakmi. Títo sa nepostavia na ochranu obete buď z ľahostajnosti, zo strachu alebo preto, že im je spolužiak nesympatický. Časť triedy sa na šikanovaní veľmi dobre zabáva. Mnohokrát pri dverách stojí hliadka, ktorá dá signál, že ide učiteľ.

Dievčatá a chlapci, v poslednom období sa v bežnom živote, v škole i v mimoškolskom prostredí častejšie stretávame s javom, zvaným šikanovanie. Sú jednotlivci, ktorí z rôznych dôvodov ubližujú svojim spolužiakom, psychicky, prípadne fyzicky napádajú a týrajú mladších a slabších. Keďže sa obyčajne vyhrážajú, aby sa nikomu nič neprezradilo, majú spravidla možnosť pod hrozbou ubližovať a vymáhať rôzne veci a „služby“ človeka ponižujúce.

Tento dotazník slúži na to, aby sme zistili, či sa vo Vašej škole tiež vyskytujú spolužiaci, ktorí Vám uvedeným spôsobom znepriemňujú pobyt v škole, pri odbornom výcviku alebo v školskom internáte. Predložené otázky si pozorne prečítajte, zakrúžkujte alebo podčiarknite odpoveď, ktorú považujete za pravdivú. Podpisovať sa nemusíte, Vaše meno sa nikto nedozvie.

1. Identifikačné údaje:

Pohlavie: muž, žena

trieda.: .....

2. Stretol/a som sa s tým, že niekto vyvíja nátlak na slabších spolužiakov:

- a) áno
- b) nie

3. Aké situácie to boli:

- a) výsmech, kruté prezývky
- b) vyhrážanie, pokrikovanie, slovné urážky
- c) postrkovanie, zastrašovanie
- d) telesné napadnutie, bitka
- e) vymáhanie jedla, predmetov, peňazí
- f) vykonávanie „nezmyselných“ príkazov
- g) iné .....napíš aké?.....

4. Kde si sa najčastejšie stretol so šikanovaním:

- a) v škole počas hodiny
- b) v škole počas prestávky
- c) v škole pred vyučovaním, po vyučovaní
- d) počas odborného výcviku
- e) na ulici v prítomnosti spolužiakov
- f) na internáte
- g) inde

5. Koho si o šikanovaní informoval/a:

- a) spolužiakov
- b) učiteľov
- c) rodičov, príbuzných
- d) nepovedal/a som to nikomu
- e) iného

6. Ja som na tejto škole:

- a) nebol šikanovaný
- b) bol šikanovaný / už sa to neopakuje/
- c) som šikanovaný

7. Ako potrestať tých, ktorí šikanujú:

- a) vylúčením zo školy
- b) bola im znížená známka zo správania
- c) boli verejne potrestaní pred celou školou
- d) boli trestne stíhaní príslušníkmi polície
- e) neboli potrestaní

8. Ako by si pomohol šikanovanému spolužiakovi:

- a) bránil ho, pomohol spolužiakovi v núdzi
- b) dal najavo nesúhlas s názormi, konaním útočníka
- c) vyhýbal sa spoločnosti takého človeka
- d) mal odvahu oznámiť šikanu dospelému, ktorému dôveruje,
- e) iné

Základná škola s materskou školou, Ul. Hlavná 200/15 Hôrky, 010 04 Žilina

Zápisnica

z prešetrovania šikanovania žiaka/žiakov .....meno, priezvisko, trieda, školský rok ..... (ďalej aj „obet“).

Základná škola sa o prípade šikanovania žiaka/žiakov dozvedela písomnou formou/telefonicky/ústnou formou od ..... (od koho) dňa ....., toto podanie zapísal zamestnanec školy ..... (meno, priezvisko, funkcia) dňa ..... .

Miesto prešetrovania šikanovania:

Čas prešetrovania šikanovania:

Členovia komisie na prešetrenie šikanovania:

Predseda komisie: .....

Člen komisie: .....

Prešetrovaním prípadu sa zistilo:

Šikanovaný žiak/žiaci .....
(konkretizovať menom, priezviskom, triedou, školským rokom).

Žiak/žiaci .....
(konkretizovať menom, priezviskom, triedou, školským rokom), ktorí šikanovali

Pri prešetrovaní predmetného prípadu šikanovania členovia komisie vychádzali z nasledovných dokladov a materiálov (napríklad):

- vyjadrenie šikanovaného žiaka (konkretizovať)

- vyjadrenie žiaka, ktorý šikanoval (konkretizovať)

- vyjadrenie zamestnanca/zamestnancov školy (konkretizovať)

- vyjadrenie svedkov šikanovania (konkretizovať)

- vyjadrenie zákonných zástupcov šikanovaného žiaka (konkretizovať)

- vyjadrenie zákonných zástupcov žiaka, ktorý šikanoval (konkretizovať)

- ostatné vyjadrenia, resp. listinné dôkazy súvisiace s prípadom šikanovania (konkretizovať).

Preukázané zistenia:

Šetrením prípadu šikanovania bolo zistené nasledujúce (popis prípadu šikanovania na základe vyššie uvedených podkladov):

Záver

Na základe uvedených skutočností prešetrením prípadu šikanovania bolo zistené a boli prijaté nasledujúce opatrenia:

Za základnú školu prípad šikanovania prešetrili:

.....
meno, priezvisko, predseda

.....
podpis

.....
meno, priezvisko, člen

.....
podpis

Dátum vyhotovenia zápisnice: .....

S obsahom zápisnice bol dňa ..... oboznámený:

Za základnú školu

riaditeľ školy .....

triedny učiteľ šikanovaného žiaka .....

triedny učiteľ žiaka, ktorý šikanoval .....

zákonný zástupca šikanovaného žiaka .....

zákonný zástupca žiaka, ktorý šikanoval .....

Hlásenie na účely eliminácie šikanovania žiakov

Základná škola s materskou školou, Ul. Hlavná 200/15, Hôrky 010 04 Žilina	
Hlásenie na účely eliminácie šikanovania žiakov v školskom roku 2024/2025	
Meno a priezvisko zamestnanca školy:	
Podozrenie na šikanovanie žiaka/žiakov Meno, priezvisko, trieda	
Páchateľ/-lia šikanovania Meno, priezvisko, trieda	
Popis páchania šikanovania (dátum, popis skutku)	
Dátum spísania Hlásenia	
Dátum odovzdania Hlásenia	
Podpis zamestnanca školy	